

Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
simon.kunta@simo.fi, sampo.makela@simo.fi

Viite: Simon kunnan lausuntopyyntö 16.6.2026

Lausunto Kuljetusliike Aimo Pääkkö Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta, kalliokiviaineksen ottaminen, louhinta ja murskaus, Rytionperän kallioalue, tilalla Rytio RN:o 6:99, kiinteistötunnus 751-404-6-99, Simo

Lausuntopyyntö

Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää lausuntoa yhteislupahakemuksesta, joka kohdistuu aiemmin avaamattomalle alueelle.

Maa-aineslupahakemus

Kuljetusliike Aimo Pääkkö Oy hakee maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista yhteislupaa kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Kokonaisottomäärä on yhteensä 70 000 k-m³ kalliokiveä ja vuotuiseksi ottomääräksi on arvioitu noin 7 000 k-m³:ta. Yhteislupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi. Lisäksi haetaan lupaa toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 § ja YSL 199 §).

Suunniteltu ottamisalue on noin 3,6 hehtaarin kokoinen alue Simon kunnassa sijaitsevalla tilalla Rytio RN:o 6:99, kiinteistötunnus 751-404-6-99. Varsinaisen ottamisalueen koko on noin 1,76 hehtaaria. Otettavaa ainesta käytetään pääasiassa teiden rakentamisessa ja tienpidossa sekä täyttöihin.

Hakemuksen mukaan kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan alin suunniteltu ottotaso alueella on +6,00 m (N2000) ja ottamissyvyys vaihtelee välillä 4–7 metriä. Toiminnassa ei arvioida syntyvän hulevesiä. Alueelle vuotuisen sadannan ja sulannan johdosta kertyvät vedet ohjataan selkeytysaltaan kautta ympäröivään maastoon.

Ottamistoiminnan päättymisen jälkeen alue palautuu metsätalouskäyttöön. Reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 lopullisen maisemoinnin yhteydessä. Jälkihoitona ei tehdä erillisiä multauksia ja istutuksia, vaan alueelta kuorittuja pintamaita pyritään käyttämään kasvualustana ja alueen annetaan metsittyä luonnollisesti ajan kanssa.

Ympäristölupahakemus

Hakemuksen mukaan louhinta- ja murskaustoiminta alueella on tuotantojakso-periaatteella toteutettavaa toimintaa ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan kysynnän mukaan 1–2 kertaa vuodessa. Tuotantojakson pituus on kerrallaan noin 3–5 viikkoa. Hakemuksen mukaan alueella louhitaan ja murskataan kiviainesta yhteensä keskimäärin 13 000 tonnia vuodessa ja enintään 30 000 tonnia vuodessa. Suunnitellut toiminta-ajat ovat arkipäivisin (ma-pe) räjäyttämisen ja rikotuksen osalta tuotantojaksoina kello 8.00–18.00,

poraamisen osalta klo 7.00–21.00 ja murskauksen osalta klo 7.00–22.00. Kuormaamista ja kuljetusta suunnitellaan tehtävän ympärivuotisesti kysynnän mukaan arkipäivisin (ma-pe) klo 6.00–22.00. Raskasta liikennettä arvioidaan olevan vilkkaimmillaan 20 käyntiä/vrk. Hakemuksen mukaan lähin asutus sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta lounaaseen. Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto

Hakemusasiakirjat

Hakemukseen liitetyissä suunnitelmakartoissa ottoalue sijoittuu pohjoisosastaan n. 10 metrin etäisyydelle naapurikiinteistöjen rajoista. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että kallionottoalueilla naapurikiinteistöihin tulisi suosituksen mukaan jättää aina vähintään 30 metrin suojaetäisyys, ellei tätä pienemmästä suojaetäisyydestä ole erikseen kirjallisesti sovittu naapurikiinteistöjen omistajien kanssa.

Alueidenkäyttö

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakemuksen mukainen alue sijoittuu Länsi-lapin maakuntakaavassa osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4504), jolla osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Lisäksi suunnitelma-alue sijoittuu maaseudun kehittämisen kohdealueelle (mk 8040, Onkalo-Simonkylä-Viantie), jolla osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista sekä Perämeren kaaren alueelle, jolla osoitetaan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeä kehittämisvyöhyke. Suunnitelma-alue kuuluu myös poronhoitoalueeseen.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida em. alueista annetut kaavamääräykset sekä koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset. Hakijan ja lupaviranomaisen tulee olla selvillä myös toiminnan mahdollisista vaikutuksista poronhoitoon ja olla tarvittaessa yhteydessä alueen paliskuntaan (Isosydänmaan paliskunta).

Hakemuksen mukaan hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Rytiönperän historiallinen löytöpaikka. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että hakemuksesta tulee siten pyytää vielä alueellisen vastuumuseon lausunto, mikäli näin ei ole jo tehty.

Luonnonsuojelu

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakemuksen mukaiselle hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteiden 3 ja 5 rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, ei liitteen 6 uhanalaisten kasvilajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a

ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (17.7.2026 Lajitietokeskus). Hakemuksen mukainen hankealue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille, Natura 2000-verkoston alueille tai näiden läheisyyteen.

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan alueen luontoarvot eivät siten rajoita ottamistoiminnan järjestämistä alueella.

Pinta- ja pohjavedet

Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä alueelta ole tehty pohjavesihavaintoja. Suunniteltua ottoaluetta lähimpänä oleva pohjavesialue (Haarainkangas (1275105), 1-luokka) sijaitsee suunnitelma-alueen itäpuolella lähimmillään noin 1,6 kilometrin etäisyydellä. Pintavesistöistä lähimmät ovat Seipioja noin 300 metrin etäisyydellä alueen länsipuolella, Viantienjoki noin 750 metrin etäisyydellä alueen itäpuolella, sekä Perämeri kohteen lounaispuolella runsaan 2 kilometrin etäisyydellä. Lisäksi alueen ympäristössä on runsaasti nimettömiä metsä- ja suo-ojia.

Hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa ei ole ilmoitettu pohjaveden pinnan ylintä korkeustasoa alueella eikä arviota pohjaveden keskimääräisestä pinnantasosta alueella. Valtioneuvoston asetuksen mukaan pohjaveden pinnan ylin korkeustaso on esitettävä hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa (MAA 1 §). Lupa- ja valvontavirasto ei kuitenkaan edellytä pohjaveden pinnan selvittämiseksi pohjavesiputken asentamista alueelle, sillä Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan kalliopohjaveden esiintyminen alueella on jokseenkin epätodennäköistä, alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta eikä alueen lähellä ole tiedossa olevia vedenottamoja tai kaivoja, joihin toiminnalla saattaisi olla vaikutusta.

Vesilain mukaisen luvan tarve

Vesilain mukaisen luvan tarvetta arvioidaan toiminnan vaikutusten perusteella (Vesilaki 3 luku, 2 §). Hakemuksen mukaiselta alueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Hakemuksen mukainen kohde sijoittuu hieman ympäristöstään koholla olevaan kalliokumpuun. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai kohdistu vesistöön eikä sen läheisyydessä ole tiedossa olevia talousvesikaivoja tai vedenottoja tai muita sellaisia häiriintyviä kohteita tai etuja, joihin mahdollinen vesien poispumppaaminen voisi vaikuttaa.

Hakemuksen ja suunnitelmapiirustusten mukaan suunniteltu pohjataso on alueella alimmillaan tasolla +6,00 m (N2000) ja pohja on suunniteltu tasaiseksi. Hakemuksen mukaan, mikäli louhokseen kertyy vettä, rakennetaan louhoksen lounaiskulmaan selkeytysallas, johon pumppausvedet johdetaan, ja josta ne johtuvat edelleen ympäröivään maastoon. Hakemuksen mukaan louhokseen kertyvä vesi on arviolta lähinnä sulamis- ja sadevesiä, ja pumppauksia tehtäisiin siten pääosin keväällä/alkukesällä sekä syksyisin. Maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelman perusteella ottoalueen ei arvioida täyttyvän vedellä ottamistoiminnan päättymisen jälkeen, vaan alue jää metsätalouskäyttöön.

Lupa- ja valvontaviraston näkemys on, että hanke ei hakemuksessa ja edellä esitettyjen tietojen perusteella vaadi vesilain mukaista lupaa. Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin katsoo, että toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään, eikä mahdollinen vesien johtaminen saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Luvassa annettavien määräysten tulee sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia voidaan seurata. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. alueelta poisjohdettavan veden määrän ja laadun seuranta.

Vesilain mukainen lupaharkinta voi kuitenkin tulla kohteella uudelleen ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poisjohdettavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista (VL 3 luku 2 §).

Hankkeesta vastaavan on lisäksi vesilain 2 luvun 15 §:n mukaan ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle pinta- ja pohjaveden ottamisesta, jos otettava määrä on yli 100 kuutiometriä vuorokaudessa. Lisäksi luvan valvontaan liittyen on huomioitava, että vesilain 3 luvun 3 §:n mukaan 2 §:ssä tarkoitetuista seurauksista riippumatta muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu muutoin kuin tilapäisesti pohjavettä vähintään 250 kuutiometriä vuorokaudessa, vaatii aina vesilain mukaisen luvan.

Toiminnan tarkkailu

Hakija on esittänyt poisjohdettavien vesien tarkkailusuunnitelmasta seuraavaa: Louhoksesta pois johdettavien vesien laatua tarkkaillaan selkeytysaltaaseen pumpattavasta vedestä. Vesinäytteet otetaan kerran vuodessa sulamisvesikertymien loputtua kesäkuun lopussa. Vesinäytteistä analysoidaan: pH, sähkönjohtavuus, sameus, ammoniumtyppi, nitraattityppi, nitriittityppi, CODMn, rauta, mangaani ja öljyhiilivedyt (mikäli niistä havaitaan viitteitä aistinvaraisesti). Mikäli toiminnan aikana huomataan poikkeavuutta veden laadussa, tutkitaan laatu tarkemmin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että näytteenotto tulisi tehdä vesien pumppauksen aloitusvaiheessa ja sen yhteydessä on selvitettävä myös poisjohtuvien vesien virtaama. Lisäksi ottoalueen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien/-johdettavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Kuivatusvesien hallinta

Hakemuksen mukaan, mikäli louhokseen kertyy vettä, rakennetaan louhoksen lounaiskulmaan selkeytysallas, johon pumppausvedet johdetaan. Altaan koko on vähintään 5 x 20 m ja syvyys n. 1 metri ja se voidaan rakentaa kaivamalla tai tekemällä pato moreenista. Vedet purkautuvat ylisyöksykohdasta, joka kivetetään eroosionkestäväksi, ympäröivään maastoon. Selkeytysaltaan pohjalle kerääntyvä hienoaaines tyhjennetään selkeytysaltaan pohjalta tarvittaessa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että mikäli alueelta johdetaan pois vesiä, tulee ne johtaa keskitetysti laskeutusaltaan kautta kiintoaineksen poistamiseksi ennen kuin ne johtuvat edelleen muualle. Alueelle rakennetun laskeutusaltaan mitoituksen tulee olla riittävä yläpuolisen valuma-alueen mukaan ja altaassa tulee olla veden virtausta hidastava kynnyks tai putkipato, jotta laskeutusallas toimii oikein. Laskeutusaltaan toimintaa tulee tarkkailla säännöllisesti ja seurata sen mitoituksen riittävyyttä ottamistoiminnan laajentuessa ja syventyessä. Suurten vesimäärien pumppaamista lyhyessä ajassa tulee välttää. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että jos laskeutusallas tehdään toisen maalle tai siitä aiheutuu haittaa toisen kiinteistön kuivatukselle (padotus), tulee siihen olla kiinteistönomistajan tai haitan kärsijän kirjallinen suostumus.

Toiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuuskohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Ottoalueen rintausten suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Lippusiimaa ei tule käyttää poronhoitoalueella alueen merkitsemiseen. Paikalle on asennettava kiinteät korkomerkit, joista voidaan valvoa ottamistoiminnan edistymistä. Korkomerkit tulee olla havaittavissa koko ottamisajan. Lupa- ja valvontavirasto myös muistuttaa, että pohjavesialueiden ulkopuolisillakin alueilla ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle tulisi jättää aina vähintään 1–2 metrin vahvuinen koskematon suojamaakerros jälkihoidon toteutumisen ja alueelle mahdollisesti istutettavan puuston menestymisen varmistamiseksi. Mikäli oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee alinta ottotasoa nostaa.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa muutoinkin huolellista toimintakulttuuria. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida vaarallisia jätteitä.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Melu, pöly ja tärinä

Hakemuksen perusteella toiminnan melu-, pöly- tai tärinävaikutuksia ei ole tarkemmin selvitetty. Melu- ja pölyhaittoja pyritään kuitenkin ehkäisemään mm. sijoittamalla

murskauslaitos alhaisimmalle mahdolliselle tasolle ja sijoittamalla toiminnan aikaisia pintamaa- ja varastokasveja ottoalueen reunoille suoja- ja meluvalliksi. Lisäksi alueelle johtavan sorapintaisen tien pölyämistä voidaan estää tarvittaessa kastelemalla, suolaamalla ja ajonopeuksia alentamalla. Alueella suoritettavat räjäytykset tehdään suunnitellusti. Alueella suoritettavista räjäytyksistä laaditaan louhintasuunnitelmat. Tärinämittaukset tehdään vuosittain vähintään kahdesta eri mittauspisteestä ja mittauspisteet ilmoitetaan etukäteen louhintasuunnitelmassa.

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Louhinta ja murskaustoiminta sijaitsee yli 300 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että luvassa tulee antaa määräykset melu- ja pölyhaittojen torjunnasta sekä velvoittaa luvansaaja tarvittaessa tekemään melun, ilmanlaadun ja tärinän osalta mittauksia, mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan haittaa lähimmille häiriölle alttiille kohteille.

Jälkihoito

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) mukaisesti. Maisemointityöt on tehtävä luvan voimassaolon aikana.

Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat mm. alueen siistiminen, muotoilu/luiskaus ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen turvallisuuskohdat huomioiden. Alueen kasvillisuuden palauttamisessa tulee käyttää alueelle tyypillisiä puuntaimia ja kasvinsiemeniä.

Kannanotto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kun lausunnossa edellä mainitut asiat otetaan huomioon lupakäsittelyssä ja ottamistoiminnassa, toiminta on mahdollista järjestää siten, ettei se ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n tarkoittamaan pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai vesilain mukaisia haittoja.

Lupa- ja valvontavirasto kuitenkin muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjaveteen kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä poisjohtamiensa vesien määrästä ja laadusta ja esittää tiedot valvovalle viranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään viivytyksettä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle maa-ainelain 19 §:n mukaisesti. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen

voimassaolopäivä. Päätökset pyydetään lähettämään Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo(at)lvv.fi) sekä asian esittelijän sähköpostiin (etunimi.sukunimi(at)lvv.fi). Ilmoituksessa pyydetään mainitsemaan Lupa- ja valvontaviraston dnro LVV-U/102164/2026. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaisesti vuosittain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta. Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun 31.päivänä. Ottamistoiminnan päätyttyä on pidettävä lopputarkastus.

Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Pia Lindholm ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Sanna-Liisa Suojasto. Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtel: 0295 254 000

kirjaamo(at)lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/102164/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/102164/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Suojasto Sanna-Liisa 20.07.2026 12:19

Esittelijä Lindholm Pia 20.07.2026 11:57